

SVERIGES
SKOLLEDARFÖRBUND

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

Stockholm 2013-10-03

U2013/4296/S

Remissvar Tid för undervisning – lärares arbete med åtgärdsprogram (DS 2013-50)

Samhället har ett legitimt intresse av att barn och elever tillförsäkras en utbildning av god kvalitet och att skolans processer är rättssäkra. Ambitionen att stärka kvalitet och rättsäkerhet genom att tydligt reglera formerna för hur dessa värden ska säkras, riskerar dock samtidigt att frånta professionen dess naturliga ansvar. Sveriges Skolledarförbunds grundläggande inställning är att valet av *hur* man inom en skola väljer att kvalitetssäkra och dokumentera sina processer och beslut ska vara en intern fråga. Förbundet anser därför att det är bra att staten ser över sina formkrav i syfte att begränsa dem.

Sveriges Skolledarförbund ställer sig bakom förslagen i departementspromemorian. Förbundet delar uppfattningen att det är viktigt att motverka tendenser till att en växande andel av skillnaderna mellan elevers individuella förutsättningar kategoriseras som stödbehov som måste tillgodoses utanför den ordinarie gruppen och klassrumssituationen. Lärare är en akademiskt utbildad yrkeskår som har som sin huvudsakliga specialitet att anpassa lärandesituationer utefter grupper och individers speciella förutsättningar. Accepterar man en utveckling där lärarkollektivet i växande utsträckning frånhänder sig detta ansvar blir det i förlängningen i princip möjligt att ersätta läraren med vilken ämnesspecialist som helst. Utredaren har här valt en linje som istället förstärker lärarens roll som pedagog och didaktiker. Detta ser Sveriges Skolledarförbund som ett viktigt steg på vägen att höja läraryrkets status.

Utredarna lyfter i sina diskussioner kring kvaliteten på det särskilda stödet och åtgärdsprogrammen fram en rapport från Skolverkets utbildningsinspektion under åren 2003-2006. Enligt rapporten hade många lärare svårt att översätta de behov de såg hos enskilda elever till lämpliga stödsatser. Denna osäkerhet är alarmerande då det handlar om något som bör vara en kärnkompetens hos alla pedagoger. Förhållandet måste i ökad utsträckning uppmärksammas av såväl lärosäten med lärarutbildning som arbetsgivare med ansvar för kompetensutveckling. Landets skolledare har självklart ett stort ansvar för att bygga och utveckla en skolas organisation så att den gemensamma kunskapsuppbyggnaden stimuleras och stärks.

Utredaren föreslår inte några förändringar i den gällande regleringen om rektors ansvar för att besluta om åtgärder som har stor inverkan på elevers studiesituation, t.ex. placering i särskild undervisningsgrupp eller beslut om anpassad studiegång. Sveriges

SVERIGES SKOLLEDARFÖRBUND

VASAGATAN 48 • BOX 3266 • 103 65 STOCKHOLM • TELEFON 08-567 062 00
ORG.NR. 802003-0626 • STYRELSENS SÄTE STOCKHOLM • INFO@SKOLLEDARNA.SE • WWW.SKOLLEDARNA.SE

Skolledarförbundet ställer sig bakom utredarens bedömning. Dessa beslut kan bara fattas av den som samtidigt har inblick i den enskilde elevens studiesituation och överblick över hela skolans samlade resursfördelning. En annan ordning riskerar att leda till suboptimering av tillgängliga resurser och därmed bristande likvärdighet.

I likhet med tidigare framhåller Sveriges Skolledarförbundet att behovet av att ständigt följa elevernas utveckling mot målen och kommunicera såväl den som lärarnas bedömning av relevanta insatser, kvarstår oförändrat. Det måste stå klart att de skolor som vill fortsätta att dokumentera studieplanering för elever i behov av särskilt stöd i former som påminner om dagens åtgärdsprogram ska kunna göra det. Beslut måste grundas på en analys av skolans interna processer och vilken betydelse de har dels för elevernas måluppfyllelse, dels för rättsäkerheten i beslutsfattandet. Med en sådan analys som grund kan lärare och skolledare i samverkan fatta beslut om vad som behöver dokumenteras, vilken form dokumentationen ska ha samt vem som ska utföra arbetet. Denna process måste verksamheterna äga och besluta om själva. Lärares gemensamma reflekterande över sin egen praktik är en nödvändig del av yrkets utveckling och ska inte avfärdas som administration eller byråkrati. Det är att förminska en hel yrkeskår.

Med vänlig hälsning

Matz Nilsson
Förbundsordförande
Sveriges Skolledarförbundet

SVERIGES
SKOLLEDARFÖRBUND